

Med gutta på safari

En rett vei pløyer gjennom et øde, afrikansk landskap. Over **Mona Myran** (tekst og foto) og hennes sønner på 9 og 12 steker solen. Ikke et menneske er å se. Velkommen til Kalahari.

Tissepausen blir kort. Gutta hopper raskt inn i bilen og snart suser vi av sted igjen, innover Kalahari mot Kgalagadi Transfrontier Park.

Vi har tjue mil fremfor oss. Vi møter ingen andre biler. Gule gress-tuster, klynger med tørste busker og nakne strømstolper. Et bokstavelig talt barskt område.

Det tørste landet

Vår lille familie har altså lagt ferien til den enorme Kalahari-ørkenen, som strekker seg fra nord i Sør-Afrika – der vår ferd starter – over grensene til Botswana og Namibia.

Det er januar og høysommer på den sørlige halvkule. Midt på dagen kan det bli opptil 45 grader i skyggen, mens bakketemperaturer holder rundt 70. Jeg skrinlegger planen om å prøve sandsurfing.

Selve navnet Kalahari betyr «Det tørste landet», og har sin opprinnelse i alle saltsjøene her. Store hvite områder strekker seg utover. Stedvis er saltet samlet i høye hauger, før det transporteres til Upington hvor det raffineres og selges. Det salte jordmonnet er næringsgrunnlag for både kveg og vegetasjon. Likevel kreves store doser tilpasningsdyktighet skal man overleve i denne ødemarken.

Vi passerer et skilt: 16 mil til neste bensinstasjon. Jeg titter bort på vår sjåfør og guide, Marten.

FREDSPARK: Som gjest i Kgalagadi tverrnasjonale park kan man fritt krysse grensene mellom Sør Afrika og Namibia, og Sør Afrika og Botswana.

STOLTE: Løvene bryr seg tilsynelatende lite om nysgjerrige turister.

– Vi har full tank, ingen fare, bekrefter han med et smil.

Så går det flere mil mellom hver gård, hvert livstegn. Utenfor i heten vandrer kyr, geiter, esler og hester. Dyrene søker skygge under de få trærne, men ikke alle klarer seg. En hest har falt død om. I veibanen en påkjørt geit. I den røde sanden ligger rustne, gamle biler og vindmøller halvveis begravd.

Ubarmljertig, men vakkert på sitt vis.

Verdens første fredspark

Kgalagadi Transfrontier Park ble offisielt åpnet i mai 2000, og er verdens første tverrnasjonale park – eller fredspark som slike også kalles. Den er en sammenslåing av Kalahari Gemsbok Nasjonalpark i Sør Afrika og Gems-

bok Nasjonalpark i Botswana.

Her kan dyr som mennesker bevege seg fritt over landegrensene. Inngangen til Kgalagadi ligger på grensen mellom Sør-Afrika og Botswana, og selve bygningen har to inngangsdører; en fra hvert land.

– Kgalagadi har gått foran som et godt eksempel på hvordan man kan samarbeide om flora og fauna på tvers av landegrenser. Etter 2000 har flere fredsparker blitt etablert i det sørlige Afrika, forteller Marten.

– Slike samarbeidsprosjekter er et positivt bidrag til både det politiske klimaet mellom de aktuelle landene og den økonomiske utviklingen for de lokale innbyggerne, fortsetter han.

Sanfolket har bodd i Kalahari spjegere og samlere i mer enn 20 000

år. Ved å legge til rette for turisme har mange klart å finne en levevei blant annet gjennom salg av håndverk.

Et sjeldent møte

Første natten tilbringer vi på Twee Rivieren, campen som ligger ved parkinngangen. Etter en lang og varm biltur er gutta overlykkelige over å se et badebasseng midt i ødemarken. Vannet er varmt og grumsete av sand og insekter, men forfriskende nok for oss der og da.

Senere på ettermiddagen, da luften er blitt svalere, legger vi ut på *game drive*.

– Tidlig morgen og sen ettermiddag er de beste tidspunktene, forklarer Marten.

Midt på dagen er det for varmt

UTØRST: Ørkenantilopen gemsbok får dekket væskebehovet gjennom mat, og er dermed godt tilpasset de barske livsvilkårene.

for dyrene. Da trekker de inn i skyggen under trærne og blir vanskelige å få øye på.

Men det er ikke bare dyr Kgalagadi har å by på. Landskapet er i seg selv verdt en safari.

– Fargene og lyset her gjør området til et mekka for fotografer, sier Marten nesten stolt, mens jeg veksler mellom å knipse bilder og beundre fargespillet mellom den hvite, nesten sølvfargede grusveien, den røde sanda og den blågrå himmelen.

Gutta lar seg fascinere av de store, grønne *camelthorn*-trærne og de

enorme fugleredene som den lille spurvefuglen *sociable weaver* lager.

– Redene kan ha så mye som femti rom og det kan bo opptil 300 fugler i dem, forteller Marten.

– Kobraslangene elsker dem. De pleier å snike seg opp for å stjele eggene, legger han til, og gutta stirrer med enda større øyne.

Så dukker hun opp. Rett ved bilen. En gepard, verdens raskeste dyr.

Hun ser ikke ut til å bry seg om vårt nærvær, men spaserer elegant over veien, rett foran bilen. Vi er i ekstase.

– Det er bare 200 geparder i hele

Kgalagadi, og jeg har sett 20 i løpet av mine 20 år som guide, utbryter Marten, like henrykt som oss.

Den første kvelden i Kgalagadi går sola ned bak et regntungt skydekke. I det fjerne flerrer lydløse lyn. Utpå natten åpner himmelen seg og regnet plasker ned i voldsomme mengder.

En ørken i blomstring

Neste morgen er vi av gårde før soloppgang. Etter nattens regn har en gjeng tusenbein våget seg ut. I øst ulmer solen under horisonten. Leddyrene har dårlig tid. Rekker de

BARNAS SAFARITIPS

Safari er gøy, lærerikt og spennende. Safari betyr også mye planlegging og det er mange ting du bør huske på. Her er noen tips som kan gjøre turen enda bedre.

- Ta med **spill** til både lange transportetapper og felles kveldskos. En mp3-spiller kan også være kjekk å ha med.

- Les **bøker** på forhånd om både landet, området, dyrene og plantene dere skal oppleve.

- **Tegn og skriv** underveis. Det blir gjerne mange inntrykk som skal bearbeides.

- **Kikkert** er kjekt. Det er ikke alltid man kommer så tett innpå dyrene som man skulle ønske.

- Ideelt sett bør alle ha hvert sitt **kamera**, så dere slipper å krangle om hvem som skal ta bilder.

- **Lommelykt** er viktig. Mange nasjonalparker er uten strøm. Etter mørkets frembrudd kan insekter og dyr snike seg ut, og da er det fint å se hvor du går.

- Å overnatte i **telt** setter en ekstra spiss på opplevelsen. Da får du nærkontakt med lyder, lukter og kanskje noen dyr.

ikke inn i skyggen før solen stiger vil de bli stekt på bakken.

Livet er stille ute på slettene. Her og der et nattdyr – rev, villkatt, villhund. Vi ønsker oss løver. Foran oss har en bil stoppet. Hva ser de på?

– Bak steinen der oppe ligger en leopard, får vi forklart.

Vi venter litt, men det sky katedyret viser seg ikke. Solen stiger. Vi må videre.

Veien går langs elveleiene Nosob og Auob. De er sjelden fylt med vann. Det skjer kun en eller to ganger hvert hundrede år. Nå har elvene

et knallgrønt, tynt lag med gress, og de ellers så røde sanddynene er dekket med små gule og rosa blomster. Synet vekker reaksjoner.

– Mamma, dette er jo ikke ordenlig ørken, utbryter minstemann.

– Hallo, Kalahari er semiørken altså, visste du ikke det eller, kommenterer storebror saklig og legger til at en semiørken består av både vegetasjon og dyr, i tillegg til sand.

Løvetreff

Før vi finner løvene er det blitt sen ettermiddag. En hann blant flere

TURISME: Sanfolket har holdt til i Kalahari i 20 000 år. Ved å tilrettelegge for turisme kan stadig flere livnære seg på salg av håndverk.

FREDSPARKER

Populært navn på åpne viltreservater som krysser to eller flere landegrenser. Siden **Kgalagadi Transfrontier Park** ble etablert i 2000, har andre afrikanske parker fulgt etter.

The Ai-Ais/Richtersveld Transfrontier Park er en sammenslåing av den namibiske Ai-Ais Hot Springs Game Park og den sørafrikanske Richtersveld Nasjonalpark.

Great Limpopo Transfrontier Park er et samarbeidsprosjekt mellom Mosambik, Sør-Afrika og Zimbabwe.

hunner og løveunger ligger henslenget under trærne hundre meter fra veien.

Vi bestemmer oss for å vente til de våkner. Hvis de våkner. Jo da, der! Hannløven løfter hodet og gjesper. Sjekker at alt er som det skal, og legger seg ned igjen. Mer venting.

Nå! To av ungene reiser seg og går litt unna treet for å leke. Resten av gjengen sover like godt. Klokketikker og går.

Vi må rekke tilbake til campen før den stenger, ellers sendes det ut varsel etter oss.

– Våkner opp da løver, sier yngstemann utålmodig.

Da reiser hun seg. Mor. Hun tusler i langsomme skritt ned mot en liten vannpytt. Helt uberørt av oss

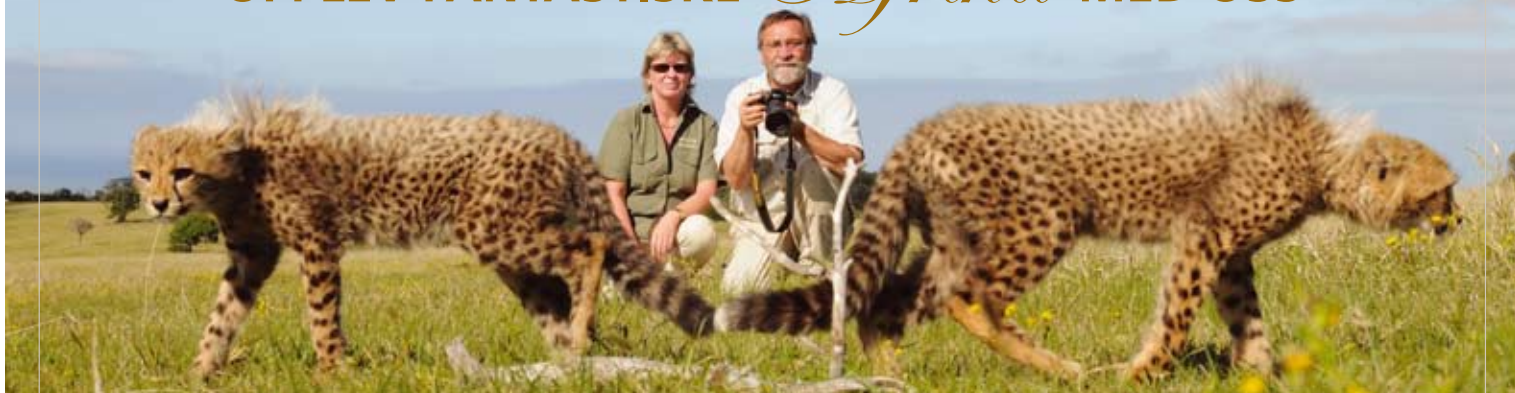
og de to andre bilene noen steinkast unna. Når mor har reist seg, kommer resten av familien seg opp også. Alle unntatt far sjøl.

– Han vil ikke følge etter før alle begynner å gå, fastslår Marten.

– Hannløvene og hann-

REISEGARANTIFOND
RGF
Reise-rgf.no

OPPLEV FANTASTISKE Afrika MED OSS

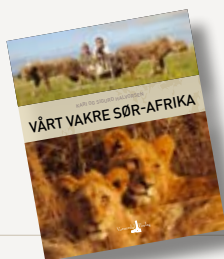
Safari Opplevelsesreiser er en liten, intim turoperatør med Afrika som spesialfelt. I en årrekke har vi reist rundt på dette spennende kontinentet og besøkt lodger for at du som kunde skal få de aller beste opplevelsene.

Vi vet hva som skal til for at din Afrikareise skal bli perfekt enten du ønsker å oppleve teltliv på savannen eller bo på velvalgte 5-stjerners hotell.

Vil du oppleve dyrevandringen i Masai Mara/Serengeti, oppleve fantastiske Okavangodeltaet i Botswana eller sanddynene i Namibia, reise med Rovos Rail eller det gode liv i Sør-Afrika bør du kontakte oss for et skreddersydd opplegg.

DET ER VI SOM KAN AFRIKA

Hilsen Kari og Sigurd Halvorsen

Bestill boken "Vårt vakre Sør-Afrika" hos din nærmeste bokhandler eller direkte fra oss. Pris kr. 349,-

SAFARI
OPPLEVELSESREISER

Safari Opplevelsesreiser
Haakonsveien 67 A, 5519 Haugesund
Tlf: 52 72 35 01
E-post: safari@safari.as, www.safari.as

menneskene er kanskje ikke så ulike, hører jeg han mumle videre.

Hunnen er ferdig med å drikke, snur og går tilbake til familien som venter under treet. Vi kikker utålmodige på klokka. Det ser ut som de har et rådslag før de bestemmer seg og endelig kommer mot oss. Hun først. Deretter de andre damene og så barna på rekke og rad. Helt til slutt, akkurat slik Marten hadde

spådd, kommer far diltende.

Det er noe overveldende estetisk over ganglaget til disse stolte kattedyrene. Arrogante og selvsikre stryker de forbi bilen vår. Hannløven tar seg god tid, som om han nyter vår beundring. Den store, fyldige, mørke manken, karakteristisk for løvene i Kalahari,

og munnen halvåpen i et lite glis.

Braai og spøkelser

Den begivenhetsrike dagen rundes av på tradisjonelt sørafrikansk vis med *braai* (grilling) og rødvin.

Trøtte og mette kryper vi inn i det lille teltet. Gutta tar noen spøkelseshistorier og skremmer hverandre skikkelig før vi alle tre sovner under lokket av stjerner og til lyden av Kalahari. ■

REISESTRØMPE

- Velegnet til alle typer reiser
- Forebygger blodpropp
- Motvirker hevelse og ubehag
- Inneholder prolene som holder huden tørr og hindrer lukt

UT PÅ TUR?

Medisinske KOMPRESJONSSTRØMPER

En reise forbindes ofte med lengre perioder med venting, køståing, stillesitting og lange dager med sightseeing. Mabs Reisestrømpe er ideell i disse situasjonene for å unngå verkende, hovne ben. Mabs Reisestrømpe puster godt og er svært behagelig å ha på.

Friske ben for din velvære!

Kompresjonsklasse 1
Trykk: 15 – 20 mmHg
ved ankelen

BOMULL - PROLENE - UNISEX

JEGERE: Sanfolket er opprinnelig et jegerfolk. Et stopp hos dem for å kjøpe håndverk eller jaktvåpen som pil og bue, er obligatorisk.

BLOMSTRER: Sommerregnet forvandler de ellers så røde sanddynene til blomsterenger.

FORLATT: Langs veien innover Kalahari ligger rustne gamle biler og vindmøller begravd i den røde sanda.

KALAHARI

Semiørken på rundt 900 000 km² i det sørlige Afrika

Land: Sør-Afrika, Botswana og Namibia

TURISTINFORMASJON

www.upington.com
wikitravel.org/en/Kgalagadi_Transfrontier_Park

KOMME SEG DIT

Flere store flyselskaper flyr mellom Norge og Cape Town eller Johannesburg i Sør-Afrika med én mellomlanding. De to byene ligger omtrent like langt fra Upington, og prisene starter gjerne på rundt 5000 kr. Sjekk søkemotorer på nett for beste alternativ.

For safari fra sørafrikansk side er byen Upington, ca. 25 mil fra Kgalagadi et naturlig utgangspunkt. Hit kommer du billigst fra Johannesburg og Cape Town med buss. **Intercape** har daglige avganger og turen koster mellom 300 og 700 kr én vei.

www.intercape.co.za

Vil du fly har **South African Airways** daglige avganger til Upington fra både Johannesburg og Cape Town. Ca 2000 kr tur/retur.

www.flysaa.com

SAFARI

En rekke operatører tilbyr safari i Kalahari. Pris avhenger av antall dager, antall deltakere og standarden på overnatting. Upington turistkontor kan hjelpe deg å finne opplegget som passer deg. Du kan også reise på egenhånd, men husk da å bestille overnatting i god tid, samt å ha nok mat, vann og bensin når du kjører innover i parken.

www.kalaharisafaris.co.za

www.kalahari-tours.co.za

www.kalahari-safari.com

www.upington.com

Reiser & ferie dro på safari med Kalahari Tours and Travel.